

Hjelpreda för lånsökande : af J.L.Nygren

Tollin, Ferdinand,

8 D Br. 1845

National Library
of Sweden

TULLIN, F

Hydrogamm

2-11 (P)

1845

1845

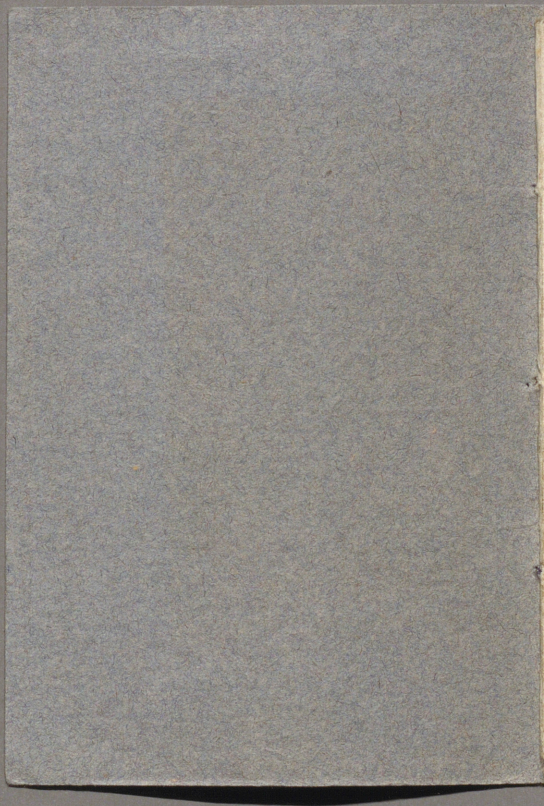
1845

1845

1845

1845

TOLLIN, F.

gr.
mm
n.2
45

41/726

of 2. 5. 2. 15 m.

1845

TOLLIN, F

Pris 10 gr.
5 no 2
Problem
(Pr.)

HJELPREDÅ

för lånsökande,

af

J. L. NYGREN.

1845

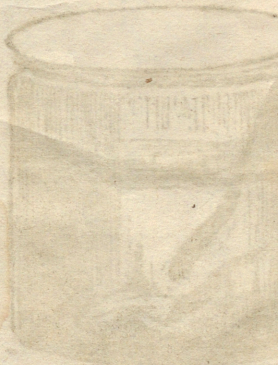

Andra Upplagan med rättelser och tillägg.

1845.

J. L. YERGEN
Dr. Händskande,

J. L. YERGEN

ochta Ljungen med till-
förelse och tillg.

1.

Mosaik.

Det är ej allenast den lättsinniges förvillelser och utsväfnigar samt vinglarens bedrägliga kreditsystem som uti Procenteriet finna deras förnämsta stöd. I större städer, der mängden af innevånare förnekar all möjlighet af en inbördeskännedom och deltagande, den ena om och för den andra och hans personliga förhållanden, händer ofta, att nöden är ens granne, och hjälpsamheten vida aflägsen, och, då ingendera tillhöra ens konnässanser, bekymrar sig ingen derom. Det är ock här i hufvudstaden som det ofta händer, att

äfven den redliges och ärliges
elände och betryck, utan hans
 eget ursprungliga förvållande, af
 ockrate grundläggas och en gång
 började, tjena denne till en in-
 komstkälla, under det den förres
 förstörelse med en konsekvent
 samvetslöshet påskyndas, derest
 olyckshändelser, andras opålit-
 lighet i förbindelsersfullgörande,
 sjukdom, bristande arbetsför-
 tjänst o. d. skulle, under ett en-
 da års tid fortfarande förfölja.
 Till och med affärsmän i bättre
 omständigheter och med god
 kredit, ha här mången gång, i
 ögonblicklig förlägenhet att va-
 ra punktuele, nödgats skaffa sig
 kontanter i på orimliga vilkor

Man känner t. ex. en dylik, som för lånta 2000 R:dr Rgs, på en vecka, måste återgälda dem i Banco —; hvem undrar då om personer som icke äga något allmänt förtroende, ej finna bättre utvägar? Går man till vänner och anhörige, neka dem naturligtvis deras vänskap och skyldskap att emottaga något slags säkerhet, "de hjälpa oändligt gerna utan all sådan"; men, då hjälpen behöfs, ha de vanligtvis "svåra utbetalningar och förtillfället icke inne", dermot "dagen förut, eller så der, skulle det varit serdeles nöje" etc. Har man säkerhet i effekter, kan man emedlertid på dagen erhålla lån å 2:ne offentliga Lånean-

stalter i Stockholm, neml. uti Bankens låneafdelning och d. s. k. Assistansen. På det förra stället erhålles mot guld och silfver, lätteligen lån af en summa nära motsvarande *högsta* möjliga metallvärdet, med afdrag af laglig ränta; på det sednare, lån af nära *minsta* möjliga värdet och afdrag af 14 proc. i ränta. Å denna sednare, ett enskilt bolag tillhöriga, men af staten högst oegennyttigt beskyddade och belönade, iorrättning kan man belåna alla slags effektersom pant, äfven tjugods, med största säkerhet, emedan, om det ock skulle upptäckasafden bevislige egaren, återfår han dock intet utan lösen.

Assistansen har äfven *förtje-*
nat kapitaler inom få år.
Assistanslån lemnas endast till $\frac{1}{3}$
af det värde Assistansens tjenste-
män finna uträkning vid att be-
stämma (d. v. s. ofta mindre än
 $\frac{1}{20}$ af panten). Mången anser sig
derföre lyckligare, om han kan be-
komma lån hos någon enskild,
hemlig, pantlånare som ej är
privilegierad, e. s. k. *procentare*
i minut. De ökände pantlånare
låna antingen på guld eller silf-
ver, kläder och husgeråd, eller
assistanssedlar, det sednare eme-
dan den valuta Assistansen lem-
nar, är så obetydlig, att äfven den
snålaste vanliga ockrare kan våga
ge ännu en tillökning i summan,

mot Assistansqvittenset såsom säkerhet. Sådane pantlånare ses ofta infinna sig för sakers återlösen, belastade med hundratals dylika sedlar på en gång, och göra då goda affärer på deras räkning, som fortfarande fattigdom och brist nekat resurser, att sjelfva lösa sina lågt värderade panter. Pantlånares taxa varierar från *a)* 1 à 2 skilling på plåten, per vecka, *b)* 24 skilling på 2 R:dr per månad, ända till, *c)* 5 R:dr på 15, per månad.

Har man ej håg för nämde filantropiska anstalter, men vill begagna säkerhet i borgensförbindelser med goda namn, erhållas yisserligen lån uti Banko-

Disconten och flera allmänna kassor, men aldrig på dagen, utan tvertom dröjer det ofta flera veckor innan penningar kunna derifrån utbekommas. En ögonblicklig hjälp, står här sällan att finna; derest man icke har relationer till "beskedliga" långifvare, måste man kasta sig i procentareklor, och detta oaktadt utdraga desse underhandlingarne, åtminstone ett par dagar, för att lemna deras tillämnade offer erfarenhet af de chikaner man äger att befara af *råa* fordringsegares utskickade. Procentarens biträden äro vanligtvis mera farliga än han sjelf, och utgöra det värsta blodsugareföljet, särdeles

bör man akta sig för dem som äro ökände för att hafva riktat sig på exseqverandet af utpantnings- och bysättnings-utslag, s. k. *Galg-Sedlar*, eller löpande Reverser. Endast på dylika förbindeiser lemnar procentaren lån. Denna utlåningsmetod bedrifver den ena såsom *yrke*, den andre endast som *amatör*. De af förra kategorien göra vänligen affärer *en gros*, och äro ökände, då de sednare åter äro mindre kända. *Judar af profession*, kallade man förut sådana personer hvilka lefva endast och allenast af att *hjelpa* nödstälde, men de hafva dock i sednare tider fått den mera lämpliga benämningen

"*Skicklige filantroper.*" Man kallade dem "Judar" ej för religionens skull, (ty vanligen voro de utan all sådan) utan derföre, att man lär hafva någon Judisk trosbekännare att tacka för uppfinningen af denna näringsgren såsom sjelfständigt yrke. Här af finner man äfven anledningen att Eugen Sues benämning "*Juif errant,*" för Stockholms mest beryktade lånekommissionär, numera är gemensamma namnet för alla dylika, antingen de äro omskurne eller icke.

I stället för goda namn (med notarii publici intyg för egenhändighe en) emottages äfven säkra Pantförskrifningar, Inteck-

ningar, lifassuransbref. Reversen ställes vanligen på 3 månader (6 höra till undantagen) och vilkoren variera. Om Th. berättas t. ex. att en person mot Revers på 100 R:dr, att jemte ränta betala inom 3 månader, bekom 50 R:dr s. m., då andra ökända Hrr H., S., och R. lemna lån mot afdrag i förväg af 10 R:dr per 100 hvar 3dje månad, jemte hvar 3:dje månads ränta på ränta, så att *årliga* räntan ej uppgår till 70 procent. Det är emedertid först, då låntagaren tröttnar att omsätta, som ett nytt prejeri börjar. I händelse neml. prompt inbetalning icke inträffar, infinna sig snart de omnämnda med-

hjelparne och aflocka den skuldsatte exekutionsanstånd mot den ena 2 à 3 Riksdale:n efter den andra, dag på dag. Finnes ej penningar, våga de med fräckhet proponera serskild skuldförbindelse på 20 à 30 R:dr. En viss *rödhårig*, W., är känd.

Iöfvänder någon, att ej full valuta är bekommen å en dylik procentarrevers; fannas äfven de, som göra edgång på motsatsen.

---

1. Die erste...
 2. Die zweite...
 3. Die dritte...
 4. Die vierte...
 5. Die fünfte...
 6. Die sechste...
 7. Die siebente...
 8. Die achte...
 9. Die neunte...
 10. Die zehnte...

Assistansen.

Personer med stadgad renommée, samt kommissionärer.

A

Almqvist, f. d. Stads-Kassör,
komm.

Aronsson, Skomakare.

Agrell, Exekutions-bejent.

Appelberg, d:o

Andersson, Slusskarl.

Abrahamson, f. d. Grosshandl.

Aronsson, se Hirsch Aronson.

Amilon, Apothekare.

Andersson, v. Notarie, komm.

Aulin, Provisor.

Allander, f. d. Hofbetjent.

B

Bergenstråhle, Major, mycket
hygglig.*

Bendix, Bensvärtsfabrikant.

Bendix, Renskrifvare.

Bergman, Julius, klubbist m. m.
Traktör.

Bohman, f. d. Hökare, Reg.komm.

Buschendorff, Körsnär.

Björk, Waktm. (komm. åt Nota-
rie Ö.)

Berglund, Hökare.

Berglund, Resbetjent.

Björkman, AuktionsCommissarie.

Björk, f. d. Fabrikör.

Bergström, Ättiksfabrikör.

Brandt, Exped.-Secret.

C

Cederman, Traktör

* Detta tecken utmärker de *klart*
skinande medlemmarne.

Corin, Handlande, (Waxholm)
Carlström, Hattmakare.

D

Döhling, f. d. Krydkrämare*
Dahlfeld, Krigsråd.
Dahlgren, (se Wassberg).
Dahlström, Juvelerare.
Dahlfeldt, Fröken.

E

Eliasson, kallad Grosshandl.
Eklund, f. d. Exekutionsbe-
tjent, och Fodermarsk.
Engzelius, Juvelerare.
Estenberg, Professor.
Englund, Vaktmästare.
Edsberg, Tapetserare.

F

Fjederlöf, (se Lofve)**.
Feit * (se Meyer Feit).

Forsberg, f. d. Exekutions-
betjent, Arrendator.

G.

Gellerstedt, f. d. Hökare. **

Georgii, Aktuarie (Indrifvare.)

H

Hirsch, Davidsson** Tobias &
Hirsch Hirschson, * bolag,
ökände, hyggliga patroner.

Hirsch, Köpmangatan, I. M.
son.

Hellström, O., Hökare.

Hirsch Aronson, f. d., på
Assistanssedlar.
Hoffstedt f. d. studerande.**
Herslow, f. d. Styckjunkare.
komm.
Hultman, Polisbetjent.
Hultman, Vaktmästare.
Hagström, f. d. Exce-betjent
Hallander f. d. Hofbetjent.
Hellgren, Sotarenka, hållit klubb.
Hedbom, Magazinsförvaltare.
Horn, Grefve, Ståthållare å
Stockholms Slott.

I

Jakobson, f. d. Klädesfabri-
kär i Norrk. *
Jacobson, (med lyktan). *
Idström, Exekut. Betjent.

Ingelgren, Hofkamerer.

K

Kublau, f. d. Handl. komm.

Kahn, M., s. k. Handlande.

Kindström, Polisbetjent.

Kryddboden vid Nybrohamnen.

Källenberg, Lagman.

L

Löfve, ** (äfven Fjederlöf), f. d.

Löjtnant, hygglig komm.

Lindberg, f. d. Löjtnant,

(Assistansen).

Lenholm, Guldsmed.*

Levertin, Grosshandlare.

Lamm, Abrahamson, f. d.

Grosshandl.

Lundvall, Kloek. i Finska förs.

Lorichs, Exp. Secter.

Lundqvist, (skrifbyrå v. Storgatan Eldt.)

Lindqvist, Traktör.

Lindblad, f. d. Exekutions-betj.

Långman, f. d. Gardist.

Lundqvist, Vaktm. i Posten.

Lundgren, Ch. Sig. Ombudsman.

Leja, Diverschandlare, (endast *en gros*.)

Lundborg, I. (Exped. för Svensk Förf. Saml.)

Lundqvist, C., f. d. Landskansl.

NI

Meyer Feit, * kallad Handland.

Magnusson, * kallad Handlande

Magnusson, Elias, * (eldmärket)

Mandorff, Kamrarråd.

Magnus, kallad Grosshandlare.

Moberg, Exekut. betjent. Ch. Sig. Ombudsman.

Meyer, f. d. Kryddkr., komm.

Mörlander,* Fahnjunkare.
Möller, Öfvervaktmästare vid
häktena.

N

Nachmansson* kallad Gross-
handlare.

Nordlind, f. d. Exekutions-
Betjent, handlande i Wax-
holm.

Norén, hofbonare.

Nordström, Protokolls-sekret. o.
Ridd.

Nylén, Ättiksförsäljerska.

Nilson, Ättiksfabrikör.

Nylén, Skräddare.

Nilson, kallad Grosshandlare.

Nordström, f. d. Kryddkramh.

O

Odin, Fodermarsk.

P

Petterson,* Hofkamrer; e
svuren.

Petterson, Exekutionsbetjent.

Pose, f. d. Löjtnant, komm

Paulin, f. d. Handelsbetjent.

R

Robsam,* af, Major, Riddar-
husledamot.

Rafaël,* Demoiselle, f. d.
Aktris.

Roos,* kallad Kamrer,

Roos,* Fältkamrer.

Roos,* Klubbist, kallad Löjt-
nant.

Ries, Strumpfabrikör.

Ries, Enkefru.

Rosenblad, Skomakare.

S

- Suber,* kallad Grobandlare.
Scheven, von, Ryttmästare
kallad*
Siggesta Busen,* edsvuren.
Salomonson,* Assessor, Stads-
fiskal.
Scheven,* v., f. d. Löjtnant,
klubb. & f. d. komm. åt
Thorbjörnson.
Sahlin, Hofkamrer.
Selling, Kryddkrämare.
Sidvall, Fanjunkare.
Schytz, Exkut. Betj.
Setterblom, kusk hos Kyrkoher-
de Liljew.
Sandberg, Snörmakare.
Söderström, And., Skomakare.
Sundin, Traktör.
Sjögren, kusk (hos Enkefru Helin)

Samuelsson, Enkefru.
Samuelsson, Agréc.
Sundborg, Diversehandl.
Sundborg, f. d. Notarie. * *
Sandahl, f. d. Traktör. * * *

T

Thelin, Fångvaktmästare.
Tektini, Klockarenka.

V

Veit,* (Se Meyer Feit).
Vallentin,* Enkefru.
Vogel, Körsnär, kallad Stadsmajor.

W

Wahlberg,* f. d. Rådstuvakt-
mästare, s. k. Uppbörds-
skrifvare.
Wolfram, Guldslagare och Ljus-
fabrikör.
Wassberg, Borstbindare.

Wallin, Klädmäklare.
Wessberg, Vaktmästare.
Weber, Enkefru.
Westcr, Mamsell.
Werner, Vaktmästare.

Z

• • • • •

A

Åberg, Paraplyfabrikör.
Åberg, f. d. Lärftskramh.
Åberg, Exekut. betj. (d. y.)

(Fortsätt. då anledning gifves.)

Obs. Öfver 100 mindre allmänt
kända äro uteslutne ur förteck-
ningen.

244/15

